

ZEER GEHEIM.

G.S. No. 13505-805 G.S.

FOTO-Btz. 67552

Memo No.221.

Van: Baron Lewe

Aan: M. via S en DWS

c.c. T
DGPZ
DGEM.

Min.Staf
Jhr. v.Starkenborg

Betreft: Belgisch-Nederlands overleg inzake
Franse desiderata EDG en inzake Implantation.
Beslissingen: zie punten 8 en 10.

1. Aanwezig: Belgische Minister van Defensie,
Nederlandse Minister van Defensie,
Belgische Permanente Vertegenwoordiger,
de Heer de Staercke,
Jhr. van Starckenborgh,
Kolonel Hartenot, Belgische G.S.
Baron Lewe.
2. De Nederlandse Minister van Defensie heet de Belgische Heren welkom en zet uiteen dat er van Nederlandse zijde ongerustheid bestaat over de Franse desiderata met betrekking tot de EDG. Ofschoon als "onschuldig" voorgesteld, vermeent de Heer Staf dat deze van ingrijpende aard zijn en het wezen van het Verdrag aantasten.

Van Nederlandse zijde wordt op prijs gesteld met de Belgen tot een eventueel gezamenlijk te volgen gedragslijn in deze te kunnen komen. Gezien het op de volgende week gestelde bezoek van de Amerikaanse Staats Secretaris Dulles komt het de Nederlandse Defensie Minister voor dat hier haast bij is.
3. Het Nederlandse standpunt is dat een zekere modificatie van het Verdrag in de uitvoeringsperiode aanvaardbaar zou zijn, doch dat het thans aanbrenge van wezenlijke veranderingen in de Verdragtekst niet kan worden overwogen.

Ir. Staf ziet bij het aanvaarden van het beginsel van wijzigingen het gevaar van het wegvallen van iedere rechtszekerheid met betrekking tot het Verdrag voor de verschillende verdragspartners.

Op basis van het Verdrag zou Nederland wel willen onderhandelen om aan Franse moeilijkheden tegemoet te komen; kan men binnen het kader van het Verdrag geen

- oplossing -

oplossing hiervoor vinden, dan zouden de Fransen wenssen kunnen worden gezien in de Raad van Ministers, na de totstandkoming van het Verdrag.

4. Van Belgische zijde worden overeenkomstige bezwaren gevoeld.

De Belgische Defensie Minister ziet bovendien het gevaar dat "toutes autres armées devient une Armée Française", als gevolg van de Franse wenssen met betrekking tot het handhaven van "l'unité et l'intégrité" van de Franse strijdkrachten en van een gelijksoortige "administration" en "statut personnel" voor de Franse contingenten in EDG als anderszins.

De Heer de Staercke vermeent dat de Fransen dezelfde positie als de Britten ten opzichte van de EDG wenssen; hij vindt de Franse desiderata bijna te vreemd om ernstig te worden opgevat. Hij wijst erop dat men in het schrijven van Bidault, hetgeen zegt dat geen wijzigingen in de Franse buitenlandse politiek worden overwogen, een aangrijpingspunt heeft om op het handhaven van de Verdragstekst te blijven staan.

5. Van Nederlandse zijde wordt nog medegedeeld dat het Ontwerp van Wet met de Memorie van Toelichting inzake EDG zeer spoedig aan de S.G. zal worden aangeboden. De verschillende leden van de Nederlandse volksvertegenwoordiging - van allerlei richtingen - hebben echter de laatste tijd een groeiende twijfel aan de **opportunititeit** van bekrachtiging van het Verdrag geuit; de berichten omtrent de Franse desiderata hebben bij velen deze twijfel versterkt.

De Belgische Minister van Defensie wijst op het groeiende verzet van de Socialisten tegen het Verdrag.

6. Vervolgens wordt overgegaan tot behandeling der Franse wijzigings protocollen; (zie memorandum foto Btz. 67001 a).

- a. Het eerste Protocol, inzake de eenheid der Franse strijdkrachten.

De tekst, waarover de Belgen beschikken, gaat verder dan de Nederlandse gegevens, en spreekt van:

" . . . te bepalen dat "l'unité et l'intégrité" van de Franse strijdkrachten, ener-

-zijds dienstdoende in de EDG., anderzijds elders, zal worden gewaarborgd, terwijl een "statut commun" voor het personeel verzekert moet zijn, zomede "l'administration dans les mains Francais".

- b. Het tweede Protocol, inzake de uitwisselbaarheids der Franse strijdkrachten.

Ook hier gaat de Belgen bekende tekst verder en spreekt van:

" . . . de mogelijkheid openen om "loisible par les Francais soit des individus, soit des unités" uit de EDG weg te trekken, terwijl dit bovendien zou dienen te kunnen geschieden practisch zonder toestemming van SHAEPE; de Fransen zouden namelijk voorstellen dat de Nato Council een resolutie passeert, waarbij aan SHAEPE werd opgedragen automatisch aan de Franse desiderata voor het wegnemen van troepen te voldoen.

- c. Het derde Protocol, inzake stemmenweging in de Raad.

De Belgische en Nederlandse tekst komen vrijwel overeen.

- d. Het vierde Protocol, inzake regelingen voor niet-Duitse EDG-contingente, dienstdoende in Duitsland.

Belgische en Nederlandse gegevens stemmen overeen.

- e. Het vijfde Protocol, inzake MSA-hulp via EDG.

Ook hier stemmen de gegevens overeen.

7. Voor wat betreft het eerste t/m derde Protocol komt men tot overeenstemming dat deze wijzigingen het wezen van het verdrag aantasten en Frankrijk in een gunstige uitzonderingspositie plaatsen. Ook al zouden de andere EDG-partners dezelfde rechten krijgen, zou zulks in de practijk weinig reele waarde voor hen hebben. De Fransen zouden echter buiten EDG-verband belangrijke

nationale strijdkrachten kunnen onderhouden, en intussen - vide derde Protocol - een volledige stem in de EDG behouden.

Frankrijk schijnt alle "lasten" van de EDG te verlangen; de andere partners - die de EDG node hebben aanvaard ten gerieve van Frankrijk - alleen de "lasten" moeten aanvaarden.

Naar voren wordt gebracht dat ook Italië een tegenstander is van het Franse standpunt. Duitsland schijnt echter voorhands een en ander te willen aanvaarden, hopen later wel weer een gunstiger positie te kunnen veroveren.

De Heer de Staercke zegt toe de Belgische tekst van de Franse wijzigings Protocollen Maandag a.s. aan Jhr. van Starckenborgh ter hand te zullen stellen.

8. Besloten wordt met betrekking tot de Franse desiderata:

- a. dat de 3 eerste Franse voorstellen voorhands onaanvaardbaar zijn;
- b. dat het opportuun lijkt dat Jhr. van Starckenborgh en de Heer de Staercke, de Amerikaanse vertegenwoordiger, de Heer Draper, er op wijzen dat Nederland en België op deze voorstellen niet kunnen ingaan;
- c. dat het wenselijk voorkomt zulks onomwonden ter kennis te brengen van de Heer Dulles, bij gelegenheid van diens bezoek aan den Haag en Brussel;
- d. dat het geen houdbaar standpunt is om niet over de Franse voorstellen te willen praten, doch dat bij de hierover te voeren onderhandelingen een duidelijk afwijzend standpunt ware in te nemen en voorhands op ratificatie van een ongewijzigde verdragstekst ware te insisteren;
- e. dat eventuele wijzigingen, c.q. aanvullingen slechts in overweging genomen kunnen worden indien zij ook voor Nederland en België praktisch waarde zullen blijken te hebben;
- f. dat de Franse eisen inzake de positie der niet Duitse strijdkrachten in Duitsland voor de

Duitsers onaanvaardbaar lijken, en voorts als overdreven gekwalificeerd moeten worden; gewezen dient te worden op de mogelijkheid van ongewenste repercussie's van het te hoog optrekken van salarissen etc. der EDG strijdkrachten; anderzijds kan over dit punt wel worden onderhandeld ten verfolge op het gestelde hierover in het "General Agreement of Rome"; bovendien dient een en ander te zijner tijd toch in de Raad van Ministers te worden behandeld, cf. gestelde in Artikel 9 bis van het Financieel Protocol.

- g. dat, daarover MSA-hulp via EDG reeds op initiatief van de Amerikanen een commissie is gevormd binnen I.C.-verband, men verdere besprekingen over dit onderwerp binnen het kader van deze commissie kan afwachten.
 - h. dat nauw contact zal worden onderhouden tussen de Belgische en Nederlandse Vertegenwoordiger over een verder intenemen standpunt;
 - i. dat de Ministers van Buitenlandse Zaken over het overeengekomene zullen worden ingelicht en geraadpleegd teneinde algemene overeenstemming te bereiken.
9. Overgaande naar het vraagstuk der Implantation wordt van Nederlandse zijde opgemerkt dat de werkzaamheden der technische commissie, belast met de studie van legeringsmogelijkheden enz. voor Duitse EDG contingenten in Duitsland, niet wel uitvoerbaar lijken zonder kennis van de strategische dislocatie plannen der Nato-strijdkrachten in Duitsland; deze wetenschap is echter tot nu toe officieel aan de bevoegde Nederlandse autoriteiten onthouden, hetgeen een vreemde figuur doet ontstaan.

Bovendien wordt de vrees geuit dat de werkzaamheden de oplossing van het vraagstuk der integratie van Nederlandse en andere, in het bijzonder Duitse strijdkrachten, zullen prejudiceren.

Van Nederlandse zijde voelt men zeer weinig voor zulk een integratie en meent minstens een Legerkorps-commando te moeten opeisen.

Van Belgische zijde worden deze bezwaren gedeeld. Ook daar is integratie met Duitsers slechts onder bepaalde voorwaarden en op basis van reciprociteit aanvaardbaar.

10. Besloten wordt met betrekking tot implantation:

- a. dat Jhr. van Starckenborgh en de Heer de Staercke hun militaire vertegenwoordigers zullen opdragen in het Comité Militaire mede te delen dat de technische commissie van duidelijke instructies dient te worden voorzien, alvorens zij kunnen vertrekken, terwijl boven dien deze instructies vooraf de goedkeuring der regeringen, althans der Nederlandse en Belgische regering, behoeven;
- b. dat op integratie van onderdelen niet ware vooruit te lopen;
- c. dat van militaire zijde SHAEPE zal worden benaderd teneinde enerzijds officiële inzage der strategische dislocatie plannen te verzoeken, anderzijds besprekingen te bevorderen ter beslissing van deze dislocatie plannen in overleg met de betrokken partijen.

's-Gravenhage, 30 Januari 1953.

L/A 31/1